

Opzet vernieuwde opleiding 1^e fase Maatschappij & Gezondheid, profiel JGZ; addendum bij het Handboek Sociale Geneeskunde

Versie 1.7, 10 augustus 2018, NSPOH/ TNO

Vastgesteld door het CGS op 31 december 2018. Inwerkingtreding op 1 januari 2019.

Doel document: NSPOH en TNO leggen met dit document samen de basis voor de inhoud en vormgeving van de vernieuwde opleiding. Op basis van dit document kunnen beide instituten de instituutopleiding van de eerste fase invullen en vormgeven en afstemmen met de praktijkopleiders. Het is afgestemd met de commissie O&O van AJN.

In onderstaand schema is per opleidingsfase opgenomen: welke Kritische Beroepsactiviteiten centraal staan; tot uitvoering op welk niveau de opleiding gericht is; welke leerervaringen in de praktijkopleiding en welke onderdelen in de instituutopleiding minimaal aan bod moeten komen om de Jeugdarts in opleiding in staat te stellen zich maximaal te ontwikkelen op de bijbehorende competenties.

Jaar	Periode	Duur	Huidige KBA's (uit: basispakket JGZ*)	Nieuwe KBA's (uit te voeren op niveau ⁱ) (uit: LOP, versie 1 nov. 2017)	Invulling praktijkopleiding ⁱⁱ De jeugdarts in opleiding:	Invulling instituutopleiding ⁱⁱⁱ Het (cursorisch) onderwijs omvat:
	Start – einde opleiding	2 jaar				
1 ^e	Praktijk- opleiding bij GGD, TZO of CJG ^{iv}	9 mnd	1. Systematisch volgen van de ontwikkeling 2. Beoordelen van de ontwikkeling 3. Tijdig signaleren van problemen / opsporen van specifieke stoornissen 4. Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding 5. Ontzorgen en normaliseren 6. Beoordelen of extra hulp/zorg nodig is en deze in gang zetten, opvolgen, verwijzen 7. Samenwerken 8. Onderzoek/ beleid/	1.1 Individuele gezondheidszorg (3&4) 1.2 Monitoring (3&4) 2.1 Gezondheidsonderzoeken algemene populatie (3&4) 3.1 Advisering individueel (3&4) 4.1a Analyse omgevingsrisico en plan van aanpak individu (3&4) 7.1 Praktijkprobleem omzetten in wetenschappelijke vraagstelling (4) 8.4 Portfolio maken (3)	<ul style="list-style-type: none"> • Doet ervaring op in alle relevante kritische beroepsactiviteiten (JGZ 0-18 jaar). • Werkt met/leert van voldoende en gevarieerde casuïstiek om voor het IOP relevante ervaring op te doen. • Heeft de mogelijkheid om betrokken te zijn bij vaccinaties. • Heeft de mogelijkheid om betrokken te zijn bij voortgezet onderwijs verzuimbeleid, passend en speciaal onderwijs (afhankelijk van IOP kan dit plaatsvinden in de 2^e periode of in het keuzeonderwijs). 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs gericht op 'De jeugdarts in de (digitale) spreekkamer', onder meer: medisch handelen, opgroeien/opvoeden/leren en interactie in de spreekkamer. • Onderwijs gericht op 'De professionele ontwikkeling van de jeugdarts' start deze periode en loopt door de hele opleiding heen, onder meer: persoonlijke effectiviteit, professioneel gedrag. • Onderwijs gericht op 'De jeugdarts en de wetenschap', onder meer: een CAT in de eerste 12 maanden

Jaar	Periode	Duur	Huidige KBA's (uit: basispakket JGZ*)	Nieuwe KBA's (uit te voeren op niveau ⁱ) (uit: LOP, versie 1 nov. 2017)	Invulling praktijkopleiding ⁱⁱ De jeugdarts in opleiding:	Invulling instituutopleiding ⁱⁱⁱ Het (cursorisch) onderwijs omvat:
			advies collectieve maatregelen.			
2 ^e	Praktijk- opleiding bij GGD, TZO of CJG	6 mnd	1 Systematisch volgen van de ontwikkeling 2 Beoordelen van de ontwikkeling 3 Tijdig signaleren van problemen / opsporen van specifieke stoornissen 4 Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding 5 Ontzorgen en normaliseren 6 Beoordelen of extra hulp/zorg nodig is en deze in gang zetten, opvolgen, verwijzen 7 Samenwerken 8 Onderzoek/ beleid/ advies collectieve maatregelen.	1.1 Individuele gezondheidszorg (3&4) 1.2 Monitoring (3&4) 2.1 Gezondheidsonderzoeken risico (3&4) 2.2 Preventiebeleid collectief (3&4) 3.1 Advisering individueel (3&4) 3.2 Professioneel medisch leiding geven (2) 7.2a Onderzoeksvoorstel opstellen (2) 8.1 Coachen, begeleiden van anderen (3) 8.3 Didactisch verantwoord studenten en aio's beoordelen (3) Een keuze uit: 9.1 Evidence based protocol ontwikkelen tbv public health (3) 9.2 Kwaliteitszorg uitvoeren (oa audits) (3) 10.1a Kwetsbare groepen in kaart brengen & methodiek opstellen (3) <i>(alle drie deze KBA's dienen aan bod te komen in de opleiding als geheel)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Doet ervaring op in alle relevante kritische beroepsactiviteiten (JGZ 0-18 jaar). • Werkt met/leert van voldoende en gevarieerde casuïstiek om voor het IOP relevante ervaring op te doen. • Heeft de mogelijkheid om betrokken te zijn bij voortgezet onderwijs verzuimbeleid, passend en speciaal onderwijs (afhankelijk van IOP kan dit plaatsvinden in de 1^e periode of in het keuzeonderwijs). • Heeft de mogelijkheid om een rol te spelen in het coachen, begeleiden en beoordelen van anderen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs gericht op 'de jeugdarts in de maatschappij', onder meer: doelgroepenbeleid, probleemsituaties, risico-gedrag en verslaving, passend/speciaal onderwijs. • Onderwijs gericht op 'de professionele ontwikkeling van de jeugdarts' (loopt door de hele opleiding), onder meer: medisch leiderschap, kwaliteitszorg, begeleiden van anderen. • Onderwijs gericht op 'De jeugdarts en de wetenschap', onder meer: evidence based werken. • Onderwijs gericht op 'de jeugdarts en het (overheids)beleid', als voorbereiding op KBA's 9 en 10.
1 ^e of 2 ^e	Klinische stage	3 mnd	2 Beoordelen van de ontwikkeling 3 Tijdig signaleren van problemen / opsporen van specifieke stoornissen 4 Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding	6.1 Advies integraal gezondheidsbeleid (2) 6.2 Samenwerken rondom integraal gezondheidsbeleid (3)	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft de mogelijkheid om (interdisciplinaire) samenwerking te analyseren en daarover te adviseren vanuit het perspectief van de rol van de jeugdarts. 	Afhankelijk van welke stage op welk moment gevolgd wordt: <ul style="list-style-type: none"> • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts en de gezondheidszorg'. • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts in de maatschappij'.

Jaar	Periode	Duur	Huidige KBA's (uit: basispakket JGZ*)	Nieuwe KBA's (uit te voeren op niveau ⁱ) (uit: LOP, versie 1 nov. 2017)	Invulling praktijkopleiding ⁱⁱ De jeugdarts in opleiding:	Invulling instituutopleiding ⁱⁱⁱ Het (cursorisch) onderwijs omvat:
			5 Ontzorgen en normaliseren 6 Beoordelen of extra hulp/zorg nodig is en deze in gang zetten, opvolgen, verwijzen 7 Samenwerken		<ul style="list-style-type: none"> • Doet ervaring op met medisch handelen als input voor verbetering kwaliteit van de individuele contacten en het verder ontwikkelen van het niet pluis-gevoel. • Werkt met/leert van voldoende en gevarieerde casuïstiek om voor het IOP relevante ervaring op te doen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts in de (digitale) spreekkamer'. Vervolg onderwijs gericht op 'de professionele ontwikkeling van de jeugdarts'.
1 ^e of 2 ^e	M&G Stage	3 mnd	7. samenwerken 8. Onderzoek/beleid/advies t.a.v. collectieve maatregelen Verder afhankelijk van keuze welk M&G profiel	4.1a Analyse omgevingsrisico en plan van aanpak individu (3&4) 4.1b Analyse omgevingsrisico en plan van aanpak collectief (2) 4.2 Medische leiding, samenwerking met anderen (2) 4.3 Scenariostudie gezondheidsrisico's uitvoeren (2) 5.1 Adviseren rondom preventie ihkv incidenten en calamiteiten(2) 5.2 Medisch leiderschap bij incidenten en calamiteiten (2) 5.3 Communiceren met media (3)	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft mogelijkheden tot samenwerking binnen de sociale geneeskunde teneinde het eigen handelen te verbeteren, te verbreden en te verdiepen. • Heeft de mogelijkheid om scenario en plan van aanpak omgevingsrisico's te maken (individueel en collectief). • Heeft de mogelijkheid om praktijkervaring op te doen met advisering rond incidenten en calamiteiten. 	Afhankelijk van welke stage op welk moment gevolgd wordt: <ul style="list-style-type: none"> • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts en de gezondheidszorg'. • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts in de maatschappij'. • Vervolg onderwijs gericht op 'de jeugdarts in de (digitale) spreekkamer'. • Vervolg onderwijs gericht op 'de professionele ontwikkeling van de jeugdarts'.
2 ^e (eind)	Keuze- stage, bij voorkeur in JGZ	3 mnd	Meerdere KBA's mogelijk en afhankelijk van IOP en afgeronde praktijktoetsen.	Een keuze uit: 9.1 Evidence based protocol ontwikkelen tbv public health (3) 9.2 Kwaliteitszorg uitvoeren (oa audits) (3) 10.1a Kwetsbare groepen in kaart brengen & methodiek opstellen (3)	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft de mogelijkheid om op basis van IOP de stage naar keuze in te vullen, met als doel verdieping in deskundigheidsgebied. • Heeft (bijvoorbeeld) de mogelijkheid om betrokken te zijn bij passend en speciaal onderwijs, indien niet aan de orde geweest tijdens de 1^e of 2^e periode. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afronding instituutsonderwijs, ondersteunend aan het afronden van de eerste fase van de opleiding. Aandacht voor de professionele ontwikkeling van de arts, de behaalde voortgang en de laatste te verwerven competenties.

Jaar	Periode	Duur	Huidige KBA's (uit: basispakket JGZ*)	Nieuwe KBA's (uit te voeren op niveau ⁱ) (uit: LOP, versie 1 nov. 2017)	Invulling praktijkopleiding ⁱⁱ De jeugdarts in opleiding:	Invulling instituutopleiding ⁱⁱⁱ Het (cursorisch) onderwijs omvat:
				<i>(alle drie deze KBA's dienen aan bod te komen in de opleiding als geheel)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt, indien de mogelijkheid aanwezig is, op overstijgend niveau werken aan ontwikkelen evidence based protocol en/of het uitvoeren van kwaliteitszorg en/of het werken aan een methodiek voor een specifieke kwetsbare groep. 	Eindgesprek 3 mnd. voor einde opleiding of voor keuzestage.

ⁱ We volgen de bekwaamheidsniveaus zoals door de KNMG onderscheiden in het opleidingsplan 'Arts Maatschappij en Gezondheid 2017 - Eenheid in diversiteit', versie 1 november 2017.

Tabel 3.2 Bekwaamheidsniveaus

	1	2	3	4	5
Omschrijving	Heeft kennis van	Handelt onder strenge supervisie	Handelt onder beperkte supervisie	Handelt zonder supervisie	Superviseert eerstejaars-aios

ⁱⁱ De invulling van de opleidingsperiodes en stages is (mede) afgestemd op het document 'Praktische invulling van de opleiding M&G, curriculum 2019', opgesteld door een werkgroep van KAMG en beide opleidingsinstituten en vastgesteld in de stuurgroepvergadering van 09-01-2018.

ⁱⁱⁱ De invulling van de onderwerpen van het instituutonderwijs wordt momenteel in samenwerking tussen TNO en NSPOH uitgewerkt in het bestand 'Onderwerpen instituutonderwijs JGZ', op het niveau van deelonderwerpen. De uiteindelijke invulling van die deelonderwerpen en daarmee de keuze voor de exacte inhoud en vorm van het onderwijs is de verantwoordelijkheid van het instituut dat het onderwijs verzorgt, hierin is ruimte voor 'couleur locale'.

^{iv} Jeugdgezondheidszorg wordt in Nederland aangeboden door Gemeentelijk Gezondheidsdiensten (GGD's), Thuiszorg Organisaties (TZO's) en Centra Jeugd en Gezin (CJG). Sommige van deze organisaties bieden jeugdgezondheidszorg aan de hele leeftijdsgroep 0-18 jaar, andere bieden zorg aan een deel van jeugdigen. De opleidingsinstelling(en) van de aios moeten zodanig gekozen worden dat de aios in de gehele leeftijdsgroep van 0-18 jaar ervaring op kan doen. Dus als in de eerste JGZ-periode van 9 maanden de opleiding wordt gevolgd in een 0-4 JGZ organisatie moet in de tweede JGZ-periode van 6 maanden gekozen worden voor een 4-18 of 0-18 organisatie. Als er gestart wordt in een 0-18 organisatie ligt de focus in de 1^e periode op 0-12 jaar en in de 2^e periode op 12+ en speciaal onderwijs.